

SZÍNHÁZ

Candide-musical

Azt hinné az ember, musicalt pénzkérés céljából csinálnak. Akkor meg mit keres **Eörsi István** Candide-átírata Melis László zenéjével a Thália régi, lepusztult előtérén át nehezen megközelíthető stúdiójában? Hát pénzt nem, az biztos. De nézőt se sokat. Állítólag tizenöt előadásra van fedezet. Nagyjából annyian láthatják tehát, mint ha egyszer menne a Vígszínházban. Minden további előadás tiszta ráfizetés lenne. Rossz belegondolni, mi történne frenetikus siker esetén, ha az emberek úgy követelnének bizonyos előadásokat, mint két-három évtizeddel ezelőtt.

Szerencsére (?) ez nem fenyeget. Pedig darab és előadás egyaránt kelthetne némi feltűnést. Ha nem is különösebb aktualitása okán, amivel a szórólapon propagálják a produkciót. **Eörsi** Candide-interpretációja alighanem örök érvényű. Legföljebb azt hol fölismerik a potenciális nézők, hol nem. Hol divatba jön ez a világlátás, hol meg kimegy belőle. Az igazságnak ez azonban aligha változtatható. Az erőszak mindenhatóságán gúnyolódnak, és mérgelednek a regény bonyodalmas és váratlan fordulatait követő és egészen Rákóczi Ferenc fogságáig megtoldó versen. És mellel racionalizmus és humanizmus bonyolult kapcsolatáról is szólnak. Hogyan lehet egyszerre szeretni az embert, és könyörtelenül föltárni természetét? Alighanem megoldhatatlan dilemma, de éppen ettől lesz dráma a dráma. Mert amúgy a felszínen, az előtérben pompásan működik az ősi séma: két ártatlan szerető szív keresi-kergeti egymást. Csak éppen a kalandok brutálisabbak, és elbeszélésük, értelmezésük nyíltabb, mint amit bohózat, vígjáték, operett elvisel. Meg amit a nagyszínházak szórakozni, tehát felejteni vágyó publikuma eltűr. Bár ki tudja? Ha valakinek lenne elég bátorsága, azaz rettenően sok kockáztatható pénze, esetleg meg lehetne próbálni. Hátha összetévesztenék valamely zenés-táncos világtáncos revüvel.

Melis László zenéje ehhez talán még hozzá is segítené. Helyenként szellemes, olykor remekül illeszkednek bele az idézetek az Internacionálétól az

Örömódáig, többnyire azonban inkább csak professzionális. Ami persze egyáltalán nem kevés. Ágh Márton díszlete nem valami nagy látványosság, faállványzat mozgatható lépcsővel, ami a szűk játéktér vertikális kihasználását teszi lehetővé. Szűcs Edit ruhái szellemesen ironizálnak, miképp Horgas Ádám és Molnár Éva koreográfiája is. A színészi kivitel egyenetlen. Kiváltképp az énekes teljesítmény sokféle. Többeknek szavát sem érteni daloláskor. A Kunigundát játszó Eszenyi Enikőnek a bemutató előtt elment a hangja, és az előadás estéjére is csak részben jött vissza. Más gondja nem is nagyon van a naiv kislánnytól férfifaló szépaszszonyon át megroggyant takarítónőig ívelő szereppel. Hevér Gábor nemcsak nyílt tekintetű, kedves-okos Candide, de aprócska, vézna kisfiúnak is mutatkozik, ami többször is ellentétbe kerül azzal, amit természetéről, izmairól olykor mondanak. Kár, hogy elfelejtették olykor hozzáigazítani a szöveget. Remek Horváth Zsuzsa a félfenekű hölgy szerepében, különösen egy spanyol táncbetétet ad elő pompás humorral. Jó Naszladi Éva a szolgálólány, Vida Péter az ifjú báró és Puskás Tivadar valamennyi rangos-erőszakos-kéjencgazdag-hatalmas úr szerepében. A történetet különböző figurákba bújva a színlapon ezúttal közismert becenevén feltüntetett Tóth Jócó meséli, kommentálja derűsen, csúfondárosan, bölcsen.

Az előadást különben a Budapesti Kamaraszínház és a Thália Színház mellett a Bolygó Kultusz Motel társulata jegyzi. Ilyen néven jó pár éve csinál színházat Kamondi Zoltán Miskolcon, de ettől még nem tudom, mit jelent a neve. Az előadás szórólapján definíció olvasható. Ezt sem értem, ezért ideírom: „Olyan hely, ahová bármikor be lehet térni, ahol el lehet bújni a világ elől jövet-menet. Motel, ahol hódolni lehet a gondolkodás, a játék és a kísérletezés kultuszának. Kultusz Motel, ami sehol sincs, és mindenütt van – bolyong.” Ha mindezek helyett csak az állna, hogy Kamondi Zoltán társulata, azt könnyebben fölfognám.

Zappe László